

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvum Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

14. Bechtoldvs torquem aureum emens, cum postea intelligat hunc furto ablatum, licitè illum vendenti reddit, & pretium suum repetit; esto hunc nouerit statim se subducturum, nec furtum Domino ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

obligationem, vel hinc patet, quod habens dispensationem ad comedendas carnes, non teneatur ieiunare: sicut tamen habens dispensationem ad comedenda oua & lacticia adhuc ad ieiunium tenetur. *Ad 2.* dicimus, hanc consuetudinem non introductam esse absolute & liberè animo se obligandi, sed initio ex deuotione mera: postea verò ex errore creditum, adesse obligationem; quod autem ex errore vim legis habere putatur, eandem non habet, etsi omnes illud obseruent, idque defectu voluntarij, quod per errorem interuenientem tollitur, vt optimè Facundez lococit. num. 14.

XIV. *Bechtoldus emit torque aureū à Rechario, quem iste ait se hereditate à Maioribus suis accepisse, & graui necessitati, quā iam premitur, levanda hætenus reservasse. Sed post aliquod tempus deceptū se cōperit, & torque illū noto euidā Domino furtim sublatum esse agnoscit, cui tamen restituere nequit absque probabili periculo pretij, quod expendat, perdendi. Adit ergo Recharium, & resciso contractu, redditoque torque pretium suum repetit, recipitq; haud ignarus, hunc statim se subducturum, nec furtum domino restitutum. Queritur. Vtrum Bechtoldus facere hoc licitè potuerit?*

Videtur non potuisse, sed torque Domino suo, non furi reddere debuisse. Ita Caietan. Covarr. Medina, Molina *de Iustit. Tom 3. Disp. 722.* & alij apud Dianam. P. 1. Tr. S. Ref.

69. Mouentur. 1. Quia qui rem furtiuam reddit furi, cooperatur iniquæ ipsius detentioni. 2. Quia melior status, quem res acquirit, pertinet ad dominum, à quo statu citra iniuriã extrahi, & in deteriorem (qualis in proposito est apud Recharium furem) reponi nequit. 3. Quia dominus, si cõperit rem suam esse apud alium, potest iure hanc repetere ab illo. Ergo ille tenetur ad eam domino non furi restituendam. 4. Quia in foro externo obligatur emptor rem domino, non furi restituere. Ergo idem tenetur facere in foro interno. 5. Quia si Bechtoldus sciuisset, torquem esse furtiuum, adeoque malâ fide emisset, teneretur eum statim Domino restituere, non furi. Ergo ad hoc ipsum obligatur, etsi bonâ fide processerit, cū saltem iam sciat, illum esse alienum.

Resp. Probabilius esse, Bechtoldum, vt suæ consulere indemnitati, licitè contractum rescindere, & torquem aureum Rechario furi reddere potuisse. Ita Vasquez. *opusc. de Restitut. c. 9. §. 2. d. 3. n. 13.* Less. *L. 2. de Iust. c. 14. dubit. 3.* Dicastillo *L. 2. de Iust. Tr. D. 5. n. 95.* Cardin. de Lugo *de Iust. D. 17. n. 29.* & plures apud hos relati. Prob. 1. Quia Bechtoldus nullâ iniuriam fecit domino, hunc torquem emendo, & apud se detinendo, cum bonâ fide emerit. Ergo non potest dominus meritò agrè ferre tanquam iniuriã affectus, si illum reponat in eum statum, in quo ante erat, ne
Ee § pretium

pretium amittat suum; siquidem nemo ex
 charitate aut iustitia tenetur alieno commo-
 do magis, quam suo prospicere. Prob. 2.
 Quia hic contractus fuit omnino involunta-
 rius, utpote ex errore factus. Ergo potest
 Bechtoldus eum rescindere. Ergo & torquem
 acceptum restituere, & pretium recuperare.
 Prob. 3. Si quis rem inuentam in plateis assu-
 meret, & postea resciret, eam sibi fore noxi-
 am, posset reponere eodem loco, ut suæ con-
 suleret indemnitati, nec teneretur illam suo
 damno seruare, ut domino suo restitueretur.
 Ergo etiam possessor bonæ fidei ad recuperan-
 dum pretium poterit rem furtiuam relinque-
 re furi; est enim utrobique paritas, ut bene
 Lessius, Dicastillo, alij.

Ad 1. in contrarium negamus, Bechtoldum
 cooperari iniquæ detentioni, quia utitur tan-
 tum iure suo ad se seruandum indemnem,
 relinquens reliquum conscientie Recharij
 furis. *Ad 2.* Quamuis Bechtoldus non possit
 torquem aureum alienum positiuè eijcere è
 statu meliore, quem apud se habet; potest
 tamen permissiuè se habere, non conseruan-
 do positiuè bonum illius statum cum tanto
 suo damno, ut bene Lugo *num. 30.* *Ad 3.* con-
 cesso antecedente, negamus consequentiam,
 quia rem alienam bonâ fide possidens non te-
 netur eam cum tanto dispendio reducere ad
 dominum; licet aliàs iste eam, vbicunque
 fuerit,

fuerit, sibi vindicare possit: ille autem de nouo distrahere eandem nequeat. *Ad 4.* iterum negamus consequentiam. Nam ad multa compelli potest ciuis ob bonū & pacem communem, ad quæ ante talem compulsionem non tenetur, vt rectè Dicastillo *n. 109.* Expedi autem Reipublicæ, vt Iudices rem emptam intelligentes furtiuam dominum huius non per ambages ducant, sed compendiariâ vsû huic illam statim adiudicent: emptori interim pro recuperando pretio actionem in furem relinquunt. *Ad 5.* Antecedens negare Syluestrum, Halensem, & præter alios Lugorem *n. 37.* Sed esto, vt concedunt illud Vasq. Turrian. Lessius, alij apud Dicastillo *loco cit. n. 113.* Negamus consequentiam, quia tunc teneretur ratione iniustæ acceptionis, hoc ipso quod emisset malâ fide rem alienam animo retinendi velut suam, inuito domino. Ergo quod postmodum non possit consulere propriæ indemnitati, sicuti potuisset, si bonâ fide processisset, sibi suæque malitiæ imputet.

XV. *Bertrandus mirè afficitur erga S. Thomam Aquinatem ex insignibus huius S. Doctoris libris, quos assiduè voluit; & quia plures eximiâ pietate & doctrinâ viros in eodem sacro Ordine S. Dominici aduertit, ipse quoque desiderio huius inardescit, adeo vt voto se obstringat, nullum alium Religiosum Ordinem, præterquam S. Dominici, se ingressurum. Quæritur, Vtrum hoc votum valeat?*
Videtur